

Srpsko Ministarstvo zaštite životne sredine je odbacio zahtev kompanije Serbia Zijin Copper doo Bor za odlučivanje o potrebi procene uticaja na životnu sredinu projekta, i ukazalo investitoru da je potrebno da izradi studiju o proceni uticaja na životnu sredinu za ceo projekat, a ne parcijalno, za pojedine radove u sklopu tog projekta, na osnovu primedbi Društva mladih istraživača iz Bora i Regulatornog instituta za obnovljivu energiju i životnu sredinu (RERI). Društvo mladih istraživača Bora i RERI skretali su pažnju javnosti i nadležnom ministarstvu da se u ovom slučaju radi o „salami slicingu“ odnosno, veštačkom razdvajaju projekt na manje celine kako bi se sakrio uticaj na životnu sredinu.

Naime, Serbia Zijin Copper doo Bor obratio se Ministarstvu zaštite životne sredine 10. decembra 2020. godine sa zahtevom za odlučivanje o potrebi procene uticaja na životnu sredinu projekta pripremnih radova koji podrazumevaju iskop za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju zbog povećanja kapaciteta topionice bakra u okviru kompleksa investitora. Investitor je u zahtevu istakao da „za projekat pripremnih zemljanih radova nije potrebna izrada Studije uticaja na životnu sredinu“, propuštajući da navede da svi radovi obuhvaćeni zahtevom predstavljaju pripremne radove za građenje objekata i postrojenja, poput postrojenja za odsumporavanje, fabriku sumporne kiseline i skladište sumporne kiseline. Čiji uticaj na životnu sredinu je neophodno utvrditi u postupku procene uticaja.

Zakonom o planiranju i izgradnji jasno je utvrđeno značenje pojma izgradnja objekta koji obuhvata: prethodne radove, izradu i kontrolu tehničke dokumentacije, pripremne radove za građenje, građenje objekta i stručni nadzor u toku građenja objekta. Dakle, pomenuti zemljani radovi nisu projekat sam po sebi niti samostalno imaju bilo kakvu svrhu osim što su pripremni radovi za izgradnju drugih objekata.

Društvo mladih istraživača iz Bora i RERI su istakli da je zbog nepotpunih i nepreciznih podataka i razdvajanja jedinstvenog projekta, na više manjih, neophodno da se postupak procene uticaja sproveđe od samog početka za ceo projekat povećanja kapaciteta topionice bakra, a ne samo za izvođenje pripremnih radova.

Investitor ovakvim aktivnostima pribegava podeli jedinstvenog projekta na više zasebnih celina, izbegavajući da se projekat u celini ocenjuje, budući da bi u tom slučaju nesumnjivo proizišao zaključak o očiglednim negativnim uticajima na životnu sredinu i neophodnosti izrade studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

Opravdanost ovih navoda potvrdilo je i Ministarstvo zaštite životne sredine koje je navelo da zemljani radovi ne predstavljaju samostalni projekat, nisu sam sebi cilj već da su sastavni deo realizacije šireg, celokupnog projekta te da je stoga potrebno uraditi procenu uticaja za ceo projekat povećanja kapaciteta topionice bakra Bor, a ne parcijalno.

Društvo mladih istraživača iz Bora i RERI pozdravljaju ovu odluku Ministarstva zaštite

životne sredine i podsećaju da ovo nije jedinstven postupak u kojem investitori pokušavaju da cepkanjem projekta na više manjih izbegne procenu uticaja na životnu sredinu, te naglašavaju da je izuzetno važno da Ministarstvo zaštite životne sredine nastavi sa ovakvom praksom i dosledno sprovodi propise iz oblasti zaštite životne sredine.

Izvor: reri.org.rs